

Fylkesmannen i Troms og Finnmark

Romssa ja Finnmárkku fylkkamánni
Tromssan ja Finmarkun maaherra

Vår dato:

13.03.2019

Vår ref:

2019/604

Deres dato:

Deres ref:

Thomas Båhl
Markedsskogen 4
9143 Skibotn

Saksbehandler, innvalgstelefon
Andreas Vikan Røsæg, 77642117

Avslag på søknad om skadefelling gaupe i Helligskogen

Fylkesmannen i Troms og Finnmark viser til søknad om skadefellingstillatelse på gaupe, mottatt hos oss per e-post den 12.3.2019, vår ref. 2019/604-6. Fylkesmannen fatter slikt:

– Vedtak –

Fylkesmannen har vurdert søknaden etter naturmangfoldloven § 18 bokstav b og § 77, jf. rovviltforskriften § 9 jf. §§ 1 og 3. Vi avslår søknaden. Vi har særlig lagt vekt på lav registrert gaupebestand.

Vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet innen 3 uker, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29 samt rovviltforskriften § 18 tredje ledd. En eventuell klage skal fremsettes for Fylkesmannen i Troms og Finnmark jf. forvaltningsloven § 32.

Søknaden

Det er dokumentert sju gaupedrepte rein i området mellom Rieppi og Lulle i Storfjord siden årsskiftet. Tre rein ble dokumentert 11.3., på et lite område ved Rieppi. Det ble etterpå funnet enda en død rein her, dette kan sees i sammenheng med de tre dokumentert gaupedrepte reinene.

Det ser ut til at det er to gauper som jakter sammen. Den ene kommer fra området ved Lulle, mens den andre tydeligvis har vært i området en stund. Du har sett spor av dem sammen i fire dager per dags dato. Det er også rapportert spor av en kanskje tredje gaupe øst av gården Elvestad i Skibåten den 11.3.

Ved rovdyrangrep blir reinen veldig forstyrret, og kan forflytte seg veldig langt av gårde når de flykter. Når det nærmer seg kalving er det slitsomt for dyrene å tilbakelegge store avstander for å unngå rovdyr. Søknaden er vedlagt to sporlogger av GPS-merkede simler som har vært i nærheten av der kadaver er funnet. Sporloggene viser at simlene på kort tid har forflyttet seg langt.

Lovgrunnlaget

Det rettslige grunnlaget for avslaget er lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 18 første ledd bokstav b og § 77, jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 9, jf. §§ 1 og 3, også § 4 første ledd bokstav h og § 13.

E-postadresse:
fmtfpost@fylkesmannen.no
Sikker melding:
www.fylkesmannen.no/melding

Postadresse:
Statens Hus
9815 Vadsø

Besøksadresse:
Strandvegen 13, Tromsø
Damsveien 1, Vadsø

Telefon: 78 95 03 00
www.fylkesmannen.no/tf

Org.nr. 967 311 014

Rovviltforskriften § 1 (formål):

Formålet med denne forskrift er å sikre en bærekraftig forvaltning av gaupe, jerv, bjørn, ulv og kongeørn. Innenfor en slik ramme skal forvaltningen også ivareta hensynet til næringsutøvelse og andre samfunnsinteresser. Forvaltningen skal være differensiert slik at hensynet til ulike interesser vektlegges forskjellig i ulike områder og for de ulike rovviltarter.

Betinget skadefelling er vedtak med hjemmel i naturmangfoldlovens § 18 om felling av enkeltindivid av rovvilt for å stanse eller forhindre skader på bufe eller tamrein, der det på forhånd er fastsatt kvote og vilkår av overordnet myndighet. Fylkesmannen kan av eget tiltak eller etter søknad, fatte vedtak om iverksetting av felling innenfor rammen av kvote for betinget skadefelling gitt av rovviltnemnda eller Miljødirektoratet. Ved vurderingen av om det skal gis tillatelse til skadefelling skal det legges vekt på føringene i regional forvaltningsplan.

Bestandsmål

I Troms og Finnmark er bestandsmålet satt til ti årlige ynglinger av gaupe, hvorav seks i Troms.

Kvote for betinget skadefelling

I brev av 14.2.2019 ga Miljødirektoratet en kvote for betinget skadefelling av gaupe til region 8. Det ble gitt en kvote på to gauper i perioden 16.2.2019–31.5.2019. Per dato er det ikke felt gauper av denne kvoten.

I rovviltforskriften § 9 går det frem at felling kan bare gjennomføres dersom det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. Det skal særlig tas hensyn til:

- områdets betydning som beitemark
- skadens omfang og utvikling
- potensialet for fremtidige skader
- muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak

Vurdering

Områdets betydning som beitemark

Området er viktig beiteområde og kalvingsland for rein.

Skadens omfang og utvikling

Det er siden årsskiftet dokumentert sju rein drept av gaupe mellom Rieppi og Lulle. Én av disse ble dokumentert 10.3., mens fire ble funnet 11.3.

Potensialet for fremtidige skader

Det er potensiale for videre skader. Om reinen på grunn av beiteforhold går i bjørkeskogen er potensialet for tap til gaupe større enn om reinen beiter høyere.

Muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak

Når reinen går spredd ser vi at det er vanskelig å sette inn effektive forebyggende tiltak. Kanskje kan tilsyn kombinert med føring benyttes for å holde dyrene mer samlet og borte fra områder med størst risiko for tap til gaupe.

Fylkesmannen vurderer kunnskapsgrunnlaget som tilstrekkelig for å fatte vedtak i saken jf. naturmangfoldloven § 8. Bestandsstatus for gaupe er lagt til grunn, jf. NINA rapport 1519, *Antall familiegrupper, bestandsestimat og bestandsutvikling for gaupe i Norge i 2018*. Antall påviste

familiegrupper av gaupe i Troms og Finnmark har i 2016, 2017 og 2018 vært nedadgående, med henholdsvis 9, 6, og 4. Per dato er det ut fra vår tolkning av registrerte familiegrupper i rovbaser registreringssesongen 2018/2019, påvist fem ulike familiegrupper i regionen. Registreringsperioden er fra 1. oktober og ut februar.

Scandlynx har vist at gauper i Troms og Finnmark bruker store leveområder, mange gauper bruker både forvaltningsområder prioritert for gaupe og forvaltningsområder prioritert for beitedyr. Jo lavere under bestandsmålet vi er, jo høyere blir terskelen for uttak. Det er nødvendig for at bestanden skal ha en utvikling mot bestandsmålet.

Vi har god kunnskap om den samlede belastningen gaupebestanden utsettes for, jf. naturmangfoldloven § 10. Bestanden er ikke begrenset av tilgjengelig areal. Det er kjent at gaupe kan bli smittet med skabb. Ut over enkelte påkjørsler skjer avgangen av gaupe i hovedsak gjennom kvotejakt og skadefelling, slik at miljøforvaltningen i stor grad har oversikt over den samlede belastningen.

Fylkesmannen legger til grunn at rovviltnemnda for region 8 med sin geografiske differensiering, jf. rovviltforskriften § 6, har ivaretatt de hensyn som er nedfelt i naturmangfoldloven § 12. Det betyr at avgrensning av områder der bestandsmålene skal nås og opprettholdes, er foretatt ut fra en samlet vurdering, og forventes å gi de beste samfunnsmessige resultater. Helligskogen reinbeitedistrikt har reinbeite både i forvaltningsområde A- og B for gaupe. De dokumenterte tapene har skjedd innen en radius på ca. seks kilometer, to av dem er i B-området for gaupe.

Naturmangfoldloven § 11 anses ikke som relevant å vurdere i denne saken.

Føre-var-prinsippet, jf. naturmangfoldloven § 9, skal brukes om man ikke har tilstrekkelig kunnskap tilgjengelig. Etter Fylkesmannens syn er ikke dette tilfellet i denne saken.

Etter naturmangfoldloven § 1 og § 5 er det et mål at gaupa og dens genetiske mangfold ivaretas på lang sikt, og at gaupe forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. Tiltak etter naturmangfoldloven skal imidlertid veies opp mot naturgrunnlaget for samisk kultur, jf. naturmangfoldloven § 14. En slik avveining skal ikke medføre at målet i § 5 fravikes, men at tiltaket vil kunne medføre at målet i § 5 nås på en annen måte eller i et annet tempo enn hvis naturmangfoldet hadde vært eneste hensynet å ta, jf. prinsippet om en geografisk differensiert rovviltforvaltning.

Konklusjon

Fylkesmannen avslår søknaden. Vi har lagt avgjørende vekt på bestandssituasjonen for gaupe i regionen. At deler av tapene har skjedd i A-området for gaupe er også tillagt vekt. Om gaupe tas ut i dette og tilsvarende tilfeller, ser vi ikke at bestandsmålet kan nås, heller ikke på sikt.

Med hilsen

Iris Rita Hallen (e.f.)
leder for naturmangfold og naturvernseksjonen

Andreas Vikan Røsæg
seniorrådgiver miljø

Dokumentet er elektronisk godkjent